[2024] 3 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 329 : 2024 ਆਈ. ਐਨ. ਐਸ.ਸੀ 156

ਕੁਮਾਰ @ ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ

ਬਨਾਮ

ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ

(ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰ. 1427 of 2011)

01 ਮਾਰਚ 2024

[ਬੇਲਾ ਐਮ. ਤ੍ਰਿਵੇਦੀ ਅਤੇ ਉੱਜਲ ਭੂਯਾਨ,* ਜੇ. ਜੇ.]

ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਮੁੱਦਾ

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 306 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਸੀ। ਕੀ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 306 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਲਈ ਉਕਸਾਉਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਹੈੱਡਨੋਟਸ

ਦੰਡ ਕੋਡ, 1860-ਧਾਰਾ 306 - ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦਾ ਕੇਸ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਪਹਿਲਾਂ ਪੀੜਤ-ਮ੍ਰਿਤਕ ਐਕਸ ਦੇ ਘਰ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵਜੋਂ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ - ਇਹ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਪੀੜਤ ਨੂੰ ਉਸ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਨ ਦੀ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਆਪਣੀ ਭੈਣ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਕੂਲ ਛੱਡ ਕੇ ਘਰ ਪਰਤ ਰਹੀ ਸੀ - ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸ ਨੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਜ਼ਹਿਰ ਖਾ ਲਿਆ-ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਉਸ ਦੀ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ - ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 306 ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ - ਉਸ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਸੀ - ਮਾਲਕੀਃ

ਆਯੋਜਿਤਃ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਸਬੂਤ, ਨਾ ਸਿਰਫ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਸੰਗਤਤਾਵਾਂ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਬਲਕਿ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਸੰਸਕਰਣ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਵੀ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ - ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸਮੱਗਰੀ ਦੀਆਂ ਕਮੀਆਂ ਵੀ ਹਨ - ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਪਹਿਲਾ ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਹੈ - ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਉਹ ਉਸੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ - ਮੰਦਭਾਗਾ ਦਿਨ 'ਤੇ, ਉਹ ਸਵੇਰੇ 7:00 ਵਜੇ ਘਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਵੇਰੇ 10:00 ਵਜੇ ਘਰ ਵਾਪਸ ਆਇਆ ਅਤੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਧੀ X ਨੂੰ ਜ਼ਹਿਰ ਖਾਣ ਲਈ ਨਰਸਿੰਗ ਹੋਮ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ - ਜਦੋਂ ਕਿ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਭੈਣ ਪੀਡਬਲਯੂ-2 ਨੇ ਇਹ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਿਤਾ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਔਰਤ ਨਾਲ ਅਲੱਗ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ - ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਦੇ ਦੂਜੇ ਦਿਨ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ - ਜੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-2 ਦੇ ਸੰਸਕਰਣ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਪਹਿਲੇ ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਦੇ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ - ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-2 ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਪੰਦਰਾਂ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਤੰਗ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਸੀ - ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨੇ ਵੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਪੁਲਿਸ ਕੋਲ ਕੋਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ-ਪੀਡਬਲਯੂ-4 ਅਨੁਸਾਰ

* ਲੇਖਕ

(ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਭੈਣ) ਮ੍ਰਿਤਕ X ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 11:00 ਵਜੇ ਤੋਂ 11:15 ਵਜੇ ਤੱਕ ਹੀ ਨਰਸਿੰਗ ਹੋਮ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ - ਇਹ ਦੁਬਾਰਾ ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਹ ਮੰਦਭਾਗੇ ਦਿਨ ਸਵੇਰੇ 10:00 ਵਜੇ ਘਰ ਵਾਪਸ ਆਇਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਧੀ ਐਕਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨਰਸਿੰਗ ਹੋਮ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ - ਨਾਲ ਹੀ, ਐਫ. ਆਈ. ਆਰ. ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਗੁਆਂਢੀਆਂ ਨੇ ਖਿੜਕੀ ਰਾਹੀਂ ਦੇਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਐਕਸ ਬੇਹੋਸ਼ੀ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪਿਆ ਸੀ - ਸਿਰਫ ਦੋ ਗੁਆਂਢੀਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਰੋਧੀ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ - ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਗੁਆਂਢੀ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ - ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਭੁੱਲ ਲਈ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ - ਫਿਰ, ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਗੁਆਂਢੀ ਹੀ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਖਿੜਕੀ ਵਿੱਚੋਂ ਫਰਸ਼ ਉੱਤੇ ਪਏ ਦਰਦ ਵਿੱਚ ਵੇਖਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਲਗਾਤਾਰ ਫੋਨ ਵੱਜ ਰਿਹਾ ਸੀ - ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਰਿਸੀਵਰ ਲਟਕ ਰਿਹਾ ਸੀ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੀਡਬਲਯੂ-4 ਦੇ ਸਬੂਤ ਤੋਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ) ਤਾਂ ਫੋਨ ਲਗਾਤਾਰ ਕਿਵੇਂ ਵੱਜਦਾ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਸੀ - ਅਜਿਹੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸਾਂ ਅਤੇ ਗਲਤੀਆਂ ਤੋਂ ਉਲਟ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ - ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਐਕਸ ਦਾ ਇਲਾਜ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਹ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਚਾਨਣਾ ਪਾ ਸਕਦੇ ਸਨ ਕਿ ਕੀ ਔਰਗਨੋਫੋਸਫੇਟ ਮਿਸ਼ਰਣ ਦਾ ਸੇਵਨ ਟੀਕੇ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ (ਐਕਸ ਦੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਕੂਹਣੀਆਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਈ ਟੀਕੇ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਮੌਜੂਦ ਸਨ) ਜਾਂ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਸੇਵਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ - ਕੀਟਨਾਸ਼ਕ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਸਰਿੰਜ ਜਾਂ ਕੰਟੇਨਰ ਜਾਂ ਬੋਤਲ ਬਰਾਮਦ ਨਹੀਂ ਹੋਈ - ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਜਾਂਚ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ - ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਲਈ ਉਕਸਾਉਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। [ਪੈਰਾ 23,24,25,30,46]

ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ, 1860-ਧਾਰਾ 306-ਪ੍ਰੇਰਣਾ-ਅਰਥਃ

ਆਯੋਜਿਤਃ ਜਿੱਥੇ ਦੋਸ਼ੀ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਜਾਂ ਭੁੱਲ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਨਿਰੰਤਰ ਆਚਰਣ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਕੋਲ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਕਲਪ ਨਹੀਂ ਬਚਦਾ, ਤਾਂ ਉਕਸਾਉਣ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ - ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੀ ਇੱਛਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਗੁੱਸੇ ਜਾਂ ਭਾਵਨਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬੋਲੇ ਗਏ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। [ਪੈਰਾ 34.1]

ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ, 1860-ਸੈਕਸ਼ਨ 306-ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਲਈ ਉਕਸਾਉਣ ਦਾ ਪ੍ਰਤੱਖ ਜਾਂ ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਕਾਰਜ

ਆਯੋਜਿਤਃ ਇਹ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਲਈ ਉਕਸਾਉਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਲਈ ਉਕਸਾਉਣ ਦੇ ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਕੰਮਾਂ ਦਾ ਸਬੂਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ - ਦੋਸ਼ੀ ਵੱਲੋਂ ਘਟਨਾ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਕੋਈ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸਿਰਫ ਤਸ਼ੱਦਦ ਦੇ ਦੋਸ਼ 'ਤੇ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ

ਧਾਰਾ 306 ਦੀ ਧਾਰਾ ਸਥਾਈ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ-ਇਸ ਲਈ ਇੱਕ ਸਰਗਰਮ ਐਕਟ ਜਾਂ ਸਿੱਧੇ ਐਕਟ ਦੀ ਵੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਕਲਪ ਨਾ ਵੇਖਦਿਆਂ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਕਰ ਲਈ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਇਸ ਕੰਮ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਧੱਕਣਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਕਰ ਲਈ। [ਪੈਰਾ 36,39]

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ

ਐਮ. ਮੋਹਨ ਬਨਾਮ ਰਾਜ, (2011) 3 ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 437: (2011) 3 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 626; ਰਮੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਰਾਜ, [2001] ਸਪਲਿ. 4 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 247: (2001) 9 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 618; ਚਿਤਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਚੋਪੜਾ ਬਨਾਮ ਰਾਜ, [2009] 13 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 230: (2009) 16 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 605; ਅਮਲੇਂਦੁ ਪਾਲ ਉਰਫ ਝੰਟੂ ਬਨਾਮ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ, [2009] 15 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 836: (2010) 1 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 707; ਰਾਜੇਸ਼ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ, (2020) 15 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 359-'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਓਰੀਲਾਲ ਜੈਸਵਾਲ, [1993] ਪੂਰਕ 2 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 461: (1994) 1 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 73; ਉਦੇ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ, [2019] 9 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 703: (2019) 17 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 301; ਮਹਿੰਦਰ ਕੇ. ਸੀ. ਬਨਾਮ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ, [2021] 10 ਐੱਸਸੀਆਰ 582: (2022) 2 ਐੱਸਸੀਸੀ 129-ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਕਿਤਾਬਾਂ ਅਤੇ ਪੱਤਰਕਾਵਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

ਮੈਡੀਕਲ ਜੁਰੀਸਪ੍ਰੂਡੈਂਸ ਅਤੇ ਟੌਕਸੀਕੋਲੋਜੀ ਦੀ ਇੱਕ ਪਾਠ ਪੁਸਤਕ ਜੈਸਿੰਗ ਪੀ ਮੋਦੀ ਦੁਆਰਾ - ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਐਕਟਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ

ਪੀਨਲ ਕੋਡ, 1860

ਕੀਵਰਡਸ ਦੀ ਸੂਚੀ

ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਸਬੂਤ; ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੇ ਸੰਸਕਰਣ ਵਿੱਚ ਅਸੰਗਤਤਾਵਾਂ; ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਛੱਡਣਾ; ਵਿਰੋਧੀ ਬਿਆਨ; ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਉਕਸਾਉਣਾ; ਉਕਸਾਉਣਾ; ਉਕਸਾਉਣਾ; ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਕਸਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ; ਘਟਨਾ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਕਾਰਵਾਈ; ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਉਕਸਾਓ ਜਾਂ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰੋ; ਮੈਡੀਕਲ ਨਿਆਂ ਸ਼ਾਸਤਰ ਅਤੇ ਜ਼ਹਿਰੀਲੇ ਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਪਹਿਲੂ; ਵਾਤਾਵਰਣ ਸਬੰਧੀ ਸਬੂਤ; ਸੰਬੰਧਤ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਗੈਰ-ਰਿਕਵਰੀ

ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਕੇਸ

ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨਿਆਂ: 2011 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ. 1427

ਬੰਗਲੌਰ ਵਿਖੇ ਕਰਨਾਟਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 17.09.2010 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਸੀਆਰਐਲਏ ਨੰ. 2004 ਦਾ 1139

ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ ਹਾਜ਼ਰੀ

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਰਾਜੇਸ਼ ਮਹਾਲੇ।

ਮੁਹੰਮਦ ਅਲੀ ਖਾਨ, ਏ. ਏ. ਜੀ., ਉਮਰ ਹਾਡਾ, ਈਸ਼ਾ ਬਖਸ਼ੀ, ਉਦੈ ਭਾਟੀਆ, ਕਾਮਰਾਨ ਖਾਨ, ਅਰਜੁਨ ਸ਼ਰਮਾ, ਡੀ. ਐਲ. ਚਿਦਾਨੰਦ, ਰਵਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਵਰਮਾ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਵਕੀਲ।

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ/ਆਦੇਸ਼

ਨਿਰਣਾ

ਉੱਜਲ ਭੂਯਾਨ, ਜੇ.

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਇਜਾਜ਼ਤ ਰਾਹੀਂ ਇਹ ਅਪੀਲ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ, 1860 ਦੀ ਧਾਰਾ 306 ਅਧੀਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਛੋਟ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। (ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ)

2. ਇਹ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਫਾਸਟ ਟਰੈਕ ਕੋਰਟ-III ਮੈਸੂਰ ਨੇ 06.07.2004 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਐਸ. ਸੀ. ਨੰ. 26/2002 ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 306 ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ (ਆਰ. ਆਈ.) ਕੱਟਣ ਅਤੇ 2,000/- ਰੁਪਏ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਅਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ, ਉਪਰੋਕਤ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਚਾਰ ਮਹੀਨਿਆਂ ਲਈ ਆਰ. ਆਈ. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਕਰਨਾਟਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅੱਗੇ ਕੋਡ ਆਫ਼ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ, 1973 (ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ.) ਦੀ ਧਾਰਾ 374 ਅਧੀਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲ, ਜੋ ਕਿ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 1139/2004 (ਐਸਜੇਏ) ਨੂੰ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਈ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦਿਆਂ 17.09.2010 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

ਇਸਤਗਾਸਾ ਕੇਸ

3. ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦਾ ਕੇਸ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵਜੋਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਘਰ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਘਟਨਾ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਉਹ ਕਿਤੇ ਹੋਰ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਲੀਜ਼ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। 05.07.2000 ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 09:00 ਵਜੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਆਪਣੀ ਭੈਣ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਕੂਲ ਛੱਡ ਕੇ ਘਰ ਪਰਤ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਕੇਨਰਾ ਬੈਂਕ ਦੇ ਨੇੜੇ ਪਹੁੰਚੀ ਤਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਉੱਥੇ ਉਡੀਕ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਛੇੜ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜੇ ਉਹ ਉਸ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਤਾਂ ਉਹ ਉਸ ਦੀਆਂ ਭੈਣਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿਮਰਤਾ ਨੂੰ ਭੜਕਾ ਦੇਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦੇਵੇਗਾ। ਘਰ ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਭੈਣਾਂ ਨੂੰ ਟੈਲੀਫੋਨ 'ਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਘਟਨਾ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਜ਼ਹਿਰ ਖਾ ਲਿਆ। ਗੁਆਂਢੀਆਂ ਨੇ ਘਰ ਦੀ ਖਿੜਕੀ ਵਿੱਚੋਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਦਰਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਫਰਸ਼ ਉੱਤੇ ਪਿਆ ਵੇਖਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਘਰ ਦਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੋਲ੍ਹਿਆ।

ਮ੍ਰਿਤਕ ਜ਼ਹਿਰ ਪੀਣ ਕਾਰਨ ਦਰਦ ਤੋਂ ਪੀੜ੍ਹਤ ਸੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਦੀ ਇੱਕ ਭੈਣ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਪਤੀ ਘਰ ਆਏ। ਸਾਰੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਨਿਰਮਲਾ ਦੇਵੀ ਹਸਪਤਾਲ ਲੈ ਗਏ ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਿਸ਼ਨ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਆਖਰਕਾਰ, 06.07.2000 ਨੂੰ ਸ਼ਾਮ 07:30 ਵਜੇ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ।

4. ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਪਿਤਾ ਰਾਜੂ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਉਸ ਦੀ ਧੀ ਦੇ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ। ਪਹਿਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ 07.07.2000 ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 06:30 ਵਜੇ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

5. ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਸੂਚਨਾ ਮਿਲਣ 'ਤੇ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਮਾਮਲਾ ਦਰਜ ਕਰਕੇ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 306 ਤਹਿਤ 100/2000 ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਜਾਂਚ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਵਿਸਰਾ ਨੂੰ ਰਸਾਇਣਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਲਈ ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਸਾਇੰਸ ਲੈਬਾਰਟਰੀ, ਬੰਗਲੌਰ (ਐੱਫ ਐੱਸ ਐੱਲ) ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ। ਰਸਾਇਣਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਰਿਪੋਰਟ ਨੇ ਪੇਟ, ਛੋਟੀ ਅੰਤੜੀ, ਜਿਗਰ, ਗੁਰਦੇ ਅਤੇ ਖੂਨ ਵਿੱਚ ਔਰਗਨੋਫੋਸਫੇਟ ਕੀਟਨਾਸ਼ਕ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਲਈ, ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਕਰਵਾਉਣ ਵਾਲੇ ਡਾਕਟਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮੌਤ ਔਰਗਨੋਫੋਸਫੇਟ ਮਿਸ਼ਰਣ ਵਾਲੇ ਪਦਾਰਥ ਦੇ ਸੇਵਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸਾਹ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਕਾਰਨ ਹੋਈ ਸੀ। ਜਾਂਚ ਪੂਰੀ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਿੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਵਜੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

6. ਆਪਣੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਨੇ 13 ਗਵਾਹਾਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਅਤੇ 11 ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਵਜੋਂ ਚਿੰਨ੍ਹਿਤ ਕੀਤਾ। ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਤੋਂ ਧਾਰਾ 313 ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਗਈ।

7. ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਅਤੇ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼ ਸਾਬਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਲਈ ਉਕਸਾਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਕਤ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਆਰ. ਆਈ. ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਡਿਫਾਲਟ ਸ਼ਰਤ ਦੇ ਨਾਲ 2,000/- ਰੁਪਏ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਅਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸੀ।

8. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਵਿਰੁੱਧ ਕਰਨਾਟਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਸੀ (ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ 'ਹਾਈ ਕੋਰਟ' ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ)। ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਯੋਗਤਾ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਦੱਸਦਿਆਂ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

9. ਇਸ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਗਿਆ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਅਪੀਲ 13.12.2010 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਨੋਟਿਸ 28.02.2011 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮਿਤੀ 18.04.2011 ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਬੇਨਤੀਆਂ

10. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੋਵੇਂ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਸਹੀ ਪਰਿਪੇਖ ਵਿੱਚ ਕਦਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 306 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਸਬੂਤ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਅਜਿਹੀ ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

10.1 ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਵਿੱਚ ਭੌਤਿਕ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ ਹਨ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਅਨੁਸਾਰ, ਭਾਵੇਂ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦਾ ਕੇਸ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੁਆਰਾ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਲਈ ਉਕਸਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਉਕਸਾਉਣ, ਸਾਜਿਸ਼ ਰਚਣ ਜਾਂ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੰਮ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਸੀ।

10.2 ਹੁਣ ਤੱਕ ਪੀ ਡਬਲਯੂ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਨੰ. 1, 2, 3, 4 ਅਤੇ 12 ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਅਸੰਗਤਤਾ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਹ ਗਵਾਹ ਜੋ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਹਨ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ 'ਤੇ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਪਿਤਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਪੀਡਬਲਯੂ ਨੰ. 2 ਅਤੇ 4 ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀਆਂ ਭੈਣਾਂ ਹਨ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਪੀ. ਡਬਲਿਊ. ਨੰ. 12 ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਭਰਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤ ਬਹੁਤ ਅਸੰਗਤ ਹਨ। ਉਹ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ਪੀ. ਡਬਲਿਊ.-1 ਜੋ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਪਿਤਾ ਹੈ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਤੋਂ ਵੱਖ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਇੱਕ ਔਰਤ ਨਾਲ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਭੈਣ ਪੀ. ਡਬਲਯੂ.-2 ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਗੁਆਂਢੀ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ ਜ਼ਹਿਰ ਖਾ ਲਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਗੁਆਂਢੀ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਨਿਰਮਲਾ ਨਰਸਿੰਗ ਹੋਮ ਲੈ ਗਏ ਸਨ। ਉਸ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਧਾਰਾ 161 ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਤੰਗ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਛੇੜਦਾ ਸੀ।

10.3 ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲ ਇਹ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਸਰੀਰ 'ਤੇ ਸੱਟ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਨ. ਸੱਜੇ ਗੁੱਟ ਦੇ ਅਗਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ 5 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਲੰਬਾਈ ਦੀ ਸਤਹੀ ਰੇਖਿਕ ਸੱਟ ਲੱਗੀ ਸੀ, ਜੋ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਠੀਕ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਸੱਟ ਬਾਰੇ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਨੇ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸੱਟ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਅੰਸ਼ਕ ਇਲਾਜ ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਸੀ ਕਿ ਉਕਤ ਸੱਟ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਈ ਸੀ। ਇਹ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਕਰਨ ਦੇ ਰੁਝਾਨ ਨੂੰ ਵੀ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।

10.4 ਇਹ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ 05.07.2000 ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਪਹਿਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਰਜ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ (ਐਫਆਈਆਰ) ਸਿਰਫ 07.07.2000 ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 06:30 ਵਜੇ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਸ਼ਾਮ 07:30 ਵਜੇ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਤੱਥ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤੰਗ ਕਰਨ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਨਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਵਿਆਹ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਲਗਭਗ ਦੋ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੋਲ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਉਸ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਨ ਦੀ ਧਮਕੀ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਨਤੀਜੇ ਭੁਗਤਣੇ ਪੈਣਗੇ।

10.5 ਉਸ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਦੋ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈਃ

(i) ਉਦੇ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ, (2019) 17 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 301

(ii) ਮਹੇਂਦਰ ਕੇ. ਸੀ. ਬਨਾਮ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ, (2022) 2 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 129.

11. ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡ ਉੱਤੇ ਸਬੂਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਲਈ ਉਕਸਾਇਆ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਸਾਰੇ ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰੇ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 306 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ।

11.1 ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਏ ਗਏ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ

11.2 ਸਬੂਤ ਦਾ ਕੋਈ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ. ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਸੰਪੂਰਨ ਅਧਿਐਨ, ਖਾਸ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ ਨੰ. 1, 2 ਅਤੇ 4 ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨਗੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਡਾਕਟਰ ਯਾਨੀ ਪੀਡਬਲਯੂ-13 ਦੇ ਸਬੂਤ ਦੁਆਰਾ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

12. ਧਿਰਾਂ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਉਚਿਤ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਸਬੂਤ

13. ਆਓ ਪਹਿਲਾਂ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸਬੂਤਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹਾਂ।

14. ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਰਾਜੂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਅਤੇ ਪਿਤਾ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਸਬੂਤ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਮ੍ਰਿਤਕ ਧੀ ਐਕਸ ਮਹਾਰਾਈ ਕਾਲਜ, ਮੈਸੂਰ ਦੀ ਬੀ. ਕਾਮ ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਸਾਲ ਦੀ ਵਿਦਿਆਰਥਣ ਸੀ। ਦੋਸ਼ੀ (ਅਪੀਲਕਰਤਾ) ਮੈਸੂਰ ਦੇ ਵਿਨਾਇਕ ਨਗਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਘਰ ਦੀ ਹੇਠਲੀ ਮੰਜ਼ਲ ਉੱਤੇ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। ਉਹ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵਜੋਂ ਪੰਜ ਸਾਲ ਉੱਥੇ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਘਰ ਖਾਲੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

14.1 ਨੰਬਰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਆਪਣੀ ਦੂਜੀ ਧੀ ਮੀਨਾ ਦੇ ਦੋ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਵੇਰੇ 9:00 ਵਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਜੈਲਕਸ਼ਮੀਪੁਰਮ ਦੇ ਚਿਨਮਾਇਆ ਸਕੂਲ ਲੈ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਦੌਰਾਨ ਦੋਸ਼ੀ ਉਸ ਨੂੰ ਮਿਲਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਅਕਸਰ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਨ ਲਈ ਕਹਿੰਦਾ ਸੀ। ਦਰਅਸਲ, ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮ੍ਰਿਤਕ ਧੀ ਨੂੰ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਭੈਣਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦੇਵੇਗਾ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਤੱਥ ਦੱਸੇ ਸਨ। 06.07.2000 ਨੂੰ (ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਦੀ ਅਗਲੇਰੀ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ 05.07.2000 ਨੂੰ ਸਹੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ) ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 09.30 ਵਜੇ ਕੇਨਰਾ ਬੈਂਕ, ਜੈਲਕਸ਼ਮੀਪੁਰਮ ਨੇੜੇ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਉਹ ਉਸ 'ਤੇ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਭੈਣਾਂ' ਤੇ ਤੇਜ਼ਾਬ ਪਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਤਲ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ। ਉਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਸ ਦਿਨ ਜਦੋਂ ਉਹ ਸਵੇਰੇ 10:00 ਵਜੇ ਘਰ ਆਇਆ ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਧੀ ਐਕਸ ਨੂੰ ਜ਼ਹਿਰ ਪੀਣ ਕਾਰਨ ਕਿਰਨ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਹੋਰ ਇਲਾਜ ਲਈ ਮਿਸ਼ਨ ਹਸਪਤਾਲ, ਮੈਸੂਰ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। 06.07.2000 ਨੂੰ ਲਗਭਗ 7:00 ਵਜੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਧੀ X ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਅਸਹਿਣਸ਼ੀਲ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਅਤੇ ਬੇਰਹਿਮੀ ਕਾਰਨ ਜ਼ਹਿਰ ਖਾ ਲਿਆ ਸੀ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬੇਰਹਿਮੀ ਅਤੇ ਤੰਗ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਸੀ।

ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਇੱਕ ਹਫ਼ਤਾ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਉਹ ਘਰ ਵਿੱਚ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਜ਼ਹਿਰ ਖਾ ਲਿਆ ਸੀ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਅਤੇ ਬੇਰਹਿਮੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਸੀ।

14.2 ਨੰਬਰ ਆਪਣੀ ਕਰਾਸ-ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਆਪਣੀ ਧੀ ਐਕਸ ਦੀ ਮੌਤ ਵੇਲੇ ਉਹ ਮੈਸੂਰ ਦੇ ਵਿਨਾਇਕ ਨਗਰ ਵਿੱਚ ਘਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਸ ਦੀ ਮ੍ਰਿਤਕ ਧੀ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਇੱਕ ਹਫ਼ਤਾ ਪਹਿਲਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਤੰਗ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ; ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਨੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਪੁਲਿਸ ਕੋਲ ਕੋਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ। ਘਟਨਾ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਉਹ ਸਵੇਰੇ 7:00 ਵਜੇ ਘਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਸਵੇਰੇ 10:00 ਵਜੇ ਘਰ ਵਾਪਸ ਆਇਆ ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਧੀ ਐਕਸ ਨੂੰ ਕਿਰਨ ਹਸਪਤਾਲ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਮਿਸ਼ਨ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਉਕਤ ਹਸਪਤਾਲ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਦੀ ਧੀ ਐਕਸ ਦਾ ਉਕਤ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਇਲਾਜ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਤੁਰਨ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਹ ਦੁਪਹਿਰ ਕਰੀਬ 1:00 ਵਜੇ ਮਿਸ਼ਨ ਹਸਪਤਾਲ ਗਏ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਧੀ ਦੀ ਮੌਤ ਤੱਕ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਹੀ ਰਹੇ। ਪੁਲਿਸ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਦਿਨ ਲਗਭਗ 3:00 ਤੋਂ 4:00 ਵਜੇ ਹਸਪਤਾਲ ਪਹੁੰਚੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਅਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਬੇਟੀਆਂ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਧੀ ਐਕਸ ਨਾਲ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰਨ ਅਤੇ ਗੱਲ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਪਰ ਉਹ ਗੱਲ ਕਰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਆਪਣੀ ਮੌਤ ਤੱਕ ਉਹ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਸੀ। ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ 06.07.2000 ਨੂੰ ਲਗਭਗ 07:30 ਵਜੇ ਹੋਈ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਦੋ-ਤਿੰਨ ਵਾਰ ਹਸਪਤਾਲ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 07.07.2000 ਨੂੰ ਉਸ ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਸੀ ਜੋ ਜੈਰਾਮ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖੀ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਆਪਣੀ ਮੌਤ ਤੱਕ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸੀ।

14.3 ਨੰਬਰ ਉਸ ਨੇ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਇੱਕ ਚਿੱਟ ਫੰਡ ਚਲਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਿਸ ਦਾ ਉਹ ਮੈਂਬਰ ਵੀ ਸੀ। ਉਸ ਦੀ ਧੀ X ਵਿਆਹੁਤਾ ਉਮਰ ਦੀ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਇਸ ਸੁਝਾਅ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਮ੍ਰਿਤਕ ਧੀ ਦਾ ਵਿਆਹ ਦੋਸ਼ੀ ਨਾਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਪਰ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਆਪਣੀ ਧੀ ਐਕਸ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਇੱਕ ਵਿਆਹੁਤਾ ਆਦਮੀ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਕਿ ਘਰ ਛੱਡਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੋਸ਼ੀ ਕਿੱਥੇ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ।

15. ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਭੈਣ ਮੀਨਾ ਪੀਡਬਲਯੂ-2 ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ, ਉਸ ਦੇ ਦੋ ਬੱਚੇ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਮ੍ਰਿਤਕ ਭੈਣ ਪਦੁਵਰਾਹੱਲੀ (ਵਿਨਾਇਕਨਗਰ) ਵਿੱਚ ਇਕੱਠੇ ਰਹਿ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਸ ਦੇ ਦੋ ਬੱਚੇ ਜੈਲਕਸ਼ਮੀਪੁਰਮ ਦੇ ਚਿਨਮਯਾ ਵਿਦਿਆਲਯ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹ ਰਹੇ ਸਨ। ਦੋਵੇਂ ਬੱਚੇ ਤੀਜੀ ਅਤੇ ਪੰਜਵੀਂ ਜਮਾਤ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਦੇ ਸਨ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਲੈਣ ਲਈ ਵਰਤਿਆ

ਬੱਚੇ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਸਕੂਲ ਜਾਂਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਕੂਲ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਲਿਆਉਂਦੇ ਸਨ। ਉਹ ਸਵੇਰੇ ਲਗਭਗ 9:00 ਵਜੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਜਾਂਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਕੂਲ ਤੋਂ ਘਰ ਵਾਪਸ ਲਿਆਉਂਦੀ ਸੀ।

15.1 ਉਸ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉਹ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਜਾਣਦੀ ਸੀ। ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਪੰਦਰਾਂ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-2 ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਉਸ ਨੂੰ ਛੇੜ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਨ ਲਈ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਵਿਆਹੁਤਾ ਆਦਮੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਭੈਣ ਨੂੰ ਜਾਨ ਤੋਂ ਮਾਰਨ ਦੀ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ। ਪੰਦਰਾਂ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਹ ਚਿੰਤਾ ਦੇ ਮੂਡ ਵਿੱਚ ਸੀ।

15.2 ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਗਵਾਹੀ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਘਟਨਾ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਯਾਨੀ 05.07.2000 ਨੂੰ ਉਹ ਸਵੇਰੇ 07:45 ਵਜੇ ਦਫਤਰ ਲਈ ਰਵਾਨਾ ਹੋਈ ਸੀ।ਆਪਣੇ ਦਫ਼ਤਰ ਲਈ ਰਵਾਨਾ ਹੁੰਦਿਆਂ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਭੈਣ ਐਕਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਕੂਲ ਲਿਜਾਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਗੁਆਂਢੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਫੋਨ ਸੰਦੇਸ਼ ਮਿਲਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਭੈਣ ਐਕਸ ਦੀ ਸਿਹਤ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਘਰ ਆਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਦੁਪਹਿਰ 12.30 ਵਜੇ ਘਰ ਪਹੁੰਚੇ ਸਨ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਘਰ ਪਹੁੰਚੀ ਤਾਂ ਗੁਆਂਢੀਆਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਭੈਣ ਐਕਸ ਨੇ ਜ਼ਹਿਰ ਖਾ ਲਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਰਮਲਾ (ਕਰੁਣਾ) ਨਰਸਿੰਗ ਹੋਮ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ। ਗੁਆਂਢੀਆਂ ਨਾਲ ਉਹ ਮਿਸ਼ਨ ਹਸਪਤਾਲ ਗਈ। ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਭੈਣ ਐਕਸ ਨੂੰ ਬੇਹੋਸ਼ੀ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ। ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਸ਼ਾਮ ਕਰੀਬ 7:30 ਵਜੇ ਉਸ ਦੀ ਭੈਣ X ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਉਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਭੈਣ ਐਕਸ ਨੂੰ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਉਹ ਉਸ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਤਾਂ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦੇਵੇਗਾ, ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਕਰ ਲਈ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਪਿਤਾ ਵੀ ਹਸਪਤਾਲ ਗਏ ਸਨ। ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਪੰਦਰਾਂ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਯਾਨੀ ਉਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਭੈਣ ਨੂੰ ਤੰਗ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਹ ਖੁਸ਼ ਅਤੇ ਤੰਦਰੁਸਤ ਸੀ।

15.3 ਉਸ ਦੀ ਕਰਾਸ-ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਪੀਡਬਲਯੂ-2 ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਘਰ ਉਸ ਦੀ ਮਾਂ ਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਪਿਤਾ ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਮਾਂ ਇਸ ਘਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ। ਦੋਸ਼ੀ ਆਪਣੇ ਘਰ ਦੀ ਹੇਠਲੀ ਮੰਜ਼ਲ 'ਤੇ ਪੰਜ ਸਾਲ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਦੋ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਬਾਅਦ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਕਤ ਘਰ ਖਾਲੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਘਰ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੋਸ਼ੀ ਪਦੁਵਰਾਹੱਲੀ (ਵਿਨਾਇਕਨਗਰ) ਵਿਖੇ IV ਕਰਾਸ ਵਿਖੇ ਇੱਕ ਘਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। ਉਹ ਇੱਕ ਸੀਮਿੰਟ ਡੀਲਰ ਦੀ ਦੁਕਾਨ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਘਰ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਦੁਬਾਰਾ ਘਰ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-2 ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ ਸੀ।

15.4 ਘਟਨਾ ਦੇ ਸਮੇਂ, ਉਸਦੀ ਮ੍ਰਿਤਕ ਭੈਣ X ਦੀ ਉਮਰ ਲਗਭਗ 21 ਜਾਂ 22 ਸਾਲ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਹੋਰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਉਸ ਦਾ ਪਿਤਾ ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਔਰਤ ਨਾਲ ਵੱਖਰਾ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਪਤੀ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਦੇ ਘਰ ਰਹਿਣ ਲੱਗੀ। ਘਟਨਾ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਹੀ ਉਸ ਦੀ ਮਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਸੀ।

15.5 ਪੀਡਬਲਯੂ-2 ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਮ੍ਰਿਤਕ ਭੈਣ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਾੜੇ ਵਿਵਹਾਰ ਅਤੇ ਤੰਗ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਤੱਥ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਤੱਥ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਮ੍ਰਿਤਕ ਭੈਣ ਐਕਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਪੰਦਰਾਂ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਤੰਗ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਚਿੰਤਾ ਦੇ ਮੂਡ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਸੀ।

15.6 ਉਸਨੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਸੁਝਾਅ ਨੂੰ ਨਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਘਟਨਾ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਉਹ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਕੂਲ ਲੈ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਸਵੇਰੇ 10:30 ਵਜੇ ਘਰ ਵਾਪਸ ਆਈ ਤਾਂ ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਮ੍ਰਿਤਕ ਭੈਣ ਐਕਸ ਨੂੰ ਬੇਹੋਸ਼ੀ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ।

15.7 ਪੀਡਬਲਯੂ-2 ਨੇ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਜ਼ਹਿਰੀਲੀ ਦਵਾਈ ਨਹੀਂ ਰੱਖੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਬਿਸਤਰੇ ਦੇ ਨੇੜੇ ਜ਼ਹਿਰ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਬੋਤਲ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ। ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਭੈਣ ਸ਼ਾਂਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪਤੀ ਦਿਵਾਕਰ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਭੈਣ ਐਕਸ ਨੂੰ ਕਰੁਣਾ ਨਰਸਿੰਗ ਹੋਮ ਲੈ ਗਈ ਸੀ।

15.8 ਪੀਡਬਲਯੂ-2 ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਮਿਸ਼ਨ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮ 5:00 ਵਜੇ 06.07.2000 ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਭੈਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਘਟਨਾ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਦੱਸਿਆ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਐਕਸ ਦੀ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇਹ ਨਹੀਂ ਲਈ ਗਈ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਉਸ ਦੇ ਪਿਤਾ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਸਨ।

15.9 ਪੀਡਬਲਯੂ-2 ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਇੱਕ ਵਿਆਹੁਤਾ ਵਿਅਕਤੀ ਸੀ, ਪਰ ਉਸਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੇ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਦੋ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਆਹ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਘਰ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਘਰ ਹਨ। ਗੁਆਂਢੀਆਂ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚੰਗੇ ਸੰਬੰਧ ਸਨ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਘਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਕੋਲ ਇੱਕ ਚਿੱਟ ਫੰਡ ਸੀ। ਪੀਡਬਲਯੂ-2 ਵੀ ਉਕਤ ਚਿੱਟ ਫੰਡ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਮ੍ਰਿਤਕ ਭੈਣ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਸ ਨੇ ਘਰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਘਰ. ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਵੀ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਲਈ ਚਿੱਟ ਫੰਡ ਦੀ ਰਕਮ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਵੀ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ ਇਸ ਲਈ ਖ਼ੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਕੋਈ ਹੋਰ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਝੂਠਾ ਫਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

16. ਦਿਵਾਕਰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਦੂਜੀ ਭੈਣ ਸ਼ਾਂਤਾ ਦਾ ਪਤੀ ਹੈ। ਦਿਵਾਕਰ ਪੀਡਬਲਯੂ-3 ਹੈ। ਆਪਣੀ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਵੇਲੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਵਿਨਾਇਕ ਨਗਰ ਵਿੱਚ ਪੀਡਬਲਯੂ-2 ਨਾਲ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਪੀਡਬਲਯੂ-2 ਉਸ ਦੀ ਪਤਨੀ ਸ਼ਾਂਤਾ ਦੀ ਭੈਣ ਵੀ ਸੀ।

16.1 ਨੰਬਰ 05.07.2000 ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 09:30 ਵਜੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਐਕਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਸ਼ਾਂਤਾ ਨੂੰ ਟੈਲੀਫੋਨ ਕਰਕੇ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਜ਼ਹਿਰ ਖਾ ਲਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਵੇਲੇ ਉਹ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਸ਼ਾਂਤਾ ਦੇ ਨੇੜੇ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਪੀਡਬਲਯੂ-3 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਹ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਪਤਨੀ ਸ਼ਾਂਤਾ ਤੁਰੰਤ ਪਦੁਵਰਾਹੱਲੀ ਵਿਖੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਘਰ ਗਏ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਸ਼ਾਂਤਾ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਐਕਸ ਨੂੰ ਨਿਰਮਲਾ ਹਸਪਤਾਲ ਅਤੇ ਉੱਥੋਂ ਮਿਸ਼ਨ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। 06.07.2000 ਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ।

16.2 ਉਸਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ ਸ਼ਾਂਤਾ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸੀ।

16.3 ਆਪਣੀ ਕਰਾਸ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਪੀਡਬਲਯੂ-3 ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਐਕਸ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ ਸ਼ਾਂਤਾ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਐਕਸ ਦੇ ਜ਼ਹਿਰ ਪੀਣ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਐਕਸ ਦੇ ਘਰ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਲੈ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ, ਤਾਂ ਐਕਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਸ਼ਾਂਤਾ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਤੰਗ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਉਸ ਨੇ ਜ਼ਹਿਰ ਖਾ ਲਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਦੇਖਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵਜੋਂ ਘਰ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਦੋ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਘਰ ਖਾਲੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੇ ਨਾ ਤਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਦੇ ਟਿਕਾਣੇ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਸੀ।

16.4 ਪੀਡਬਲਯੂ-3 ਨੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਇਸ ਸੁਝਾਅ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਪਹੁੰਚੇ ਤਾਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਐਕਸ ਬੇਹੋਸ਼ੀ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਪਤਨੀ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਜ਼ਹਿਰ ਪੀਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਨਹੀਂ ਸੁਣਿਆ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਐਕਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਸ਼ਾਂਤਾ ਨੂੰ ਕੀ ਦੱਸਿਆ ਸੀ।

17. ਸ਼ਾਂਤਾ ਨੇ ਖੁਦ ਨੂੰ ਪੀਡਬਲਯੂ-4 ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ। ਉਸਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 05.07.2000 ਨੂੰ ਲਗਭਗ 11:00 ਵਜੇ ਤੋਂ 11:15 ਵਜੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਟੈਲੀਫੋਨ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਹ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਸਕੂਲ ਤੋਂ ਘਰ ਵਾਪਸ ਆ ਰਹੀ ਸੀ ਤਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਰਸਤੇ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਘੇਰ ਲਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰੇ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ 'ਤੇ ਉਹ ਉਸ' ਤੇ ਤੇਜ਼ਾਬ ਪਾ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦੇਵੇਗਾ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਲੈਣ ਲਈ ਜ਼ਹਿਰ ਖਾ ਲਿਆ ਸੀ। ਤੁਰੰਤ ਪੀਡਬਲਯੂ-4 ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਪਤੀ ਪੀਡਬਲਯੂ-3 ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਘਰ ਪਹੁੰਚੇ।

17.1 ਪੀਡਬਲਯੂ-4 ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਹ ਮ੍ਰਿਤਕ ਐਕਸ ਦੇ ਘਰ ਪਹੁੰਚੇ ਤਾਂ ਉਹ ਫਰਸ਼ 'ਤੇ ਪਈ ਸੀ ਅਤੇ ਫੋਨ ਰਿਸੀਵਰ ਲਟਕਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਪੀਡਬਲਯੂ-4 ਨੇ ਐਕਸ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਦੁਬਾਰਾ ਉਪਰੋਕਤ ਤੱਥ ਅਤੇ ਜ਼ਹਿਰ ਖਾਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਦੱਸਿਆ। ਪੀਡਬਲਯੂ-4 ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-3 ਅਤੇ ਗੁਆਂਢੀਆਂ ਨਾਲ ਐਕਸ ਨੂੰ ਕਿਰਨ ਨਰਸਿੰਗ ਹੋਮ ਅਤੇ ਉੱਥੋਂ ਮਿਸ਼ਨ ਹਸਪਤਾਲ, ਮੈਸੂਰ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। 06.07.2000 ਨੂੰ ਸ਼ਾਮ ਕਰੀਬ 7:30 ਵਜੇ ਮਿਸ਼ਨ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਇਲਾਜ ਦੌਰਾਨ ਐਕਸ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ।

17.2 ਆਪਣੀ ਕਰਾਸ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ, ਪੀਡਬਲਯੂ-4 ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਗੁਆਂਢੀ ਨੂੰ ਐਕਸ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਾੜੇ ਵਿਵਹਾਰ ਅਤੇ ਤੰਗ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਜ਼ਹਿਰ ਖਾ ਲਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਗੁਆਂਢੀ ਉਸ ਨਾਲ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਘਰ ਨਹੀਂ ਆਏ। ਜਦੋਂ ਉਹ X ਦੇ ਘਰ ਪਹੁੰਚੀ ਤਾਂ ਲੋਕ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਪੀਡਬਲਯੂ-4 ਅਨੁਸਾਰ ਉਹ ਗੁਆਂਢੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਣਦੀ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਐਕਸ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਉਕਤ ਗੁਆਂਢੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

18. ਪੀਡਬਲਯੂ-11 ਐੱਮ. ਐੱਸ. ਸੱਤਿਆਨਾਰਾਇਆ ਹੈ ਜੋ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸੀ। ਆਪਣੀ ਗਵਾਹੀ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਘਟਨਾ ਸਥਾਨ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਵਿਸਰਾ ਰਸਾਇਣਕ ਜਾਂਚ ਲਈ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 17.11.2000 ਨੂੰ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਐੱਫ. ਐੱਸ. ਐੱਲ. ਰਿਪੋਰਟ ਮਿਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਬੰਧਤ ਡਾਕਟਰ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਬਾਰੇ ਰਾਏ ਲਈ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਡਾਕਟਰ ਦੀ ਅੰਤਿਮ ਰਾਏ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਸੀ।

18.1 ਨੰਬਰ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਘਰ ਦੇ ਮਾਲਕ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਦੋਸ਼ੀ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਉਕਤ ਘਰ ਦੇ ਗੁਆਂਢੀਆਂ ਦੀ ਵੀ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇੱਕ ਨੁਕਤੇ ਵਾਲੇ ਸਵਾਲ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ, ਪੀਡਬਲਯੂ-11 ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਅਕਸਰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਸੜਕ 'ਤੇ ਧਮਕੀਆਂ ਦਿੰਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਮੌਤ ਤੋਂ ਪੰਦਰਾਂ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹੀ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਮ੍ਰਿਤਕ X. ਉਸ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਖੇਤਰ ਦੇ ਗਵਾਹਾਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ।

19. ਆਰ. ਵਿਜੈ ਕੁਮਾਰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਐਕਸ ਦਾ ਵੱਡਾ ਭਰਾ ਹੈ। ਉਹ ਪੀਡਬਲਯੂ-12 ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਭੈਣ ਐਕਸ ਨੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਜ਼ਹਿਰ ਖਾ ਲਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਲਾਜ ਦੌਰਾਨ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। 05.07.2000 ਨੂੰ ਲਗਭਗ 01:30 ਵਜੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਫੋਨ ਸੁਨੇਹਾ ਮਿਲਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਭੈਣ ਐਕਸ ਨੇ ਜ਼ਹਿਰ ਖਾ ਲਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਸ਼ਾਮ ਕਰੀਬ 7:30 ਵਜੇ ਮੈਸੂਰ ਪਹੁੰਚੇ ਅਤੇ ਮਿਸ਼ਨ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਭੈਣ ਐਕਸ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਗਏ ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਦਾ ਇਲਾਜ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਉਹ ਗੱਲ ਕਰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ।

19.1 ਉਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਇਕ ਹੋਰ ਭੈਣ ਪੀਡਬਲਯੂ-2 ਮੀਨਾ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਭੈਣ ਐਕਸ ਨੂੰ ਵਿਆਹ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦੇ ਕੇ ਤੰਗ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਸ ਨੇ ਜ਼ਹਿਰ ਖਾ ਲਿਆ ਸੀ।

19.2 ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸਨੇ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਪੀਡਬਲਯੂ-2 ਬਾਰੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਉਸਦੀ ਭੈਣ ਨੂੰ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਭੈਣ ਐਕਸ ਨੇ ਜ਼ਹਿਰ ਕਿਵੇਂ ਖਾਧਾ ਅਤੇ ਜ਼ਹਿਰ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਕਿੰਨੀ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਐਕਸ ਦੀ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਫ਼ਰਤ ਕਾਰਨ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਝੂਠੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਸੀ।

20. ਡਾ. ਦੇਵਦਾਸ P.K. ਪੀਡਬਲਯੂ-13 ਉਹ ਡਾਕਟਰ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ 07.07.2000 ਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਕਰਵਾਇਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇਹ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ 'ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੋਵੇਂ ਕੂਹਣੀਆਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਟੀਕੇ ਦੇ ਕਈ ਨਿਸ਼ਾਨ ਮਿਲੇ। ਸੱਜੇ ਗੁੱਟ ਦੇ ਅਗਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ 5 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਲੰਬਾਈ ਦੀ ਸਤਹੀ ਰੇਖਿਕ ਸੱਟ ਲੱਗੀ ਸੀ ਜੋ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਠੀਕ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੇਟ, ਛੋਟੀ ਅੰਤੜੀ ਅਤੇ ਸਮੱਗਰੀ, ਜਿਗਰ, ਗੁਰਦੇ ਅਤੇ ਖੂਨ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਸਾਇਣਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ। 09.01.2001 ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਸਾਇਣਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਰਿਪੋਰਟ ਮਿਤੀ 10.10.2000 ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ। ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਵਿਸਰਾ ਵਿੱਚ ਔਰਗਨੋਫੋਸਫੋਰਸ ਮਿਸ਼ਰਣ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦਰਸਾਈ ਗਈ। ਮੌਤ ਔਰਗਨੋਫੋਸਫੋਰਸ ਮਿਸ਼ਰਣ ਵਾਲੇ ਪਦਾਰਥ ਦੀ ਖਪਤ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸਾਹ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਕਾਰਨ ਹੋਈ ਸੀ।

20.1 ਨੰਬਰ ਉਸ ਦੀ ਕਰਾਸ-ਜਾਂਚ ਪੀਡਬਲਯੂ-13 ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਔਰਗਨੋਫੋਸਫੋਰਸ ਕੰਪਾਊਂਡ ਇੱਕ ਕੀਟਨਾਸ਼ਕ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਐਫਐਸਐਲ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਖੂਨ ਦੇ ਵਿਸਰਾ ਵਿੱਚ ਜ਼ਹਿਰ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੱਟ ਦੇ ਇਲਾਜ ਦੌਰਾਨ ਔਰਗਨੋਫੋਸਫੋਰਸ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦਿਮਾਗ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਚੇਤੰਨ ਰਹੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਜ਼ਹਿਰ ਦਿਮਾਗ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਪੀਡਬਲਯੂ-13 ਉਹ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਦੱਸ ਸਕਿਆ ਜਦੋਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ ਜ਼ਹਿਰ ਖਾ ਲਿਆ ਸੀ।

21. ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਵੱਡੀ ਧੀ ਦੇ ਘਰ ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮ੍ਰਿਤਕ ਐਕਸ ਬੇਹੋਸ਼ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਗੁਆਂਢੀ ਕੁਮਾਰੀ ਹੇਮਾ, ਮਹੇਸ਼ ਅਤੇ ਸਰੋਜੰਮਾ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਗੁਆਂਢੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਹੀਰੇਮਾਨੀ ਨੇ ਖਿੜਕੀ ਰਾਹੀਂ ਦੇਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਫੋਨ ਲਗਾਤਾਰ ਵੱਜ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਧੀ ਬੇਹੋਸ਼ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਐਕਸ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਕਿਉਂ ਕੀਤਾ, ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਸੀ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਤਸ਼ੱਦਦ ਕਾਰਨ ਉਸ ਨੇ ਜ਼ਹਿਰ ਖਾ ਲਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਡਿੱਗ ਪਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਦੀ ਭੈਣ ਅਤੇ ਜੀਜਾ ਆਏ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਰਮਲਾ ਦੇਵੀ ਹਸਪਤਾਲ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਿਸ਼ਨ ਹਸਪਤਾਲ ਲੈ ਗਏ।

22. ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਰਿਪੋਰਟ ਮਿਤੀ 07.07.2000 ਹੈ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇਹ ਦੀ ਬਾਹਰੀ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਕੂਹਣੀਆਂ ਦੇ ਅਗਲੇ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਟੀਕੇ ਦੇ ਕਈ ਨਿਸ਼ਾਨ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਸੱਜੇ ਗੁੱਟ ਦੇ ਅਗਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ 5 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਲੰਬਾਈ ਦੀ ਸਤਹੀ ਰੇਖਿਕ ਸੱਟ ਲੱਗੀ, ਜੋ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਠੀਕ ਹੋ ਗਈ। ਪੇਟ, ਛੋਟੀ ਅੰਤੜੀ ਅਤੇ ਸਮੱਗਰੀ, ਜਿਗਰ, ਗੁਰਦੇ ਅਤੇ ਖੂਨ ਨੂੰ ਰਸਾਇਣਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਲਈ ਭੇਜਣ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਖੂਨ ਅਤੇ ਵਿਸਰਾ ਨੂੰ ਸੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ 07.07.2000 ਨੂੰ ਰਸਾਇਣਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਲਈ ਐਫਐਸਐਲ, ਬੰਗਲੌਰ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਅੰਤਿਮ ਰਾਏ ਰਸਾਇਣਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੱਕ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ। ਰਸਾਇਣਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਰਿਪੋਰਟ ਮਿਤੀ 10.10.2000 ਨੂੰ 09.01.2001 ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਸੀ। ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਰੰਗ ਟੈਸਟ ਟੀ. ਐੱਲ. ਸੀ. ਵਿਧੀ ਨੇ ਪੇਟ, ਛੋਟੀ ਅੰਤੜੀ, ਜਿਗਰ, ਗੁਰਦੇ ਅਤੇ ਖੂਨ ਵਿੱਚ ਔਰਗਨੋਫੋਸਫੋਰਸ ਕੀਟਨਾਸ਼ਕ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਲਈ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਡਾਕਟਰ ਨੇ ਅੰਤਿਮ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਮੌਤ ਔਰਗਨੋਫੋਸਫੋਰਸ ਮਿਸ਼ਰਣ ਵਾਲੇ ਪਦਾਰਥ ਦੇ ਸੇਵਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸਾਹ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਕਾਰਨ ਹੋਈ ਸੀ।

23. ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸਬੂਤ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਨਾ ਸਿਰਫ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਸੰਗਤਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਬਲਕਿ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਸੰਸਕਰਣ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀਆਂ ਕਮੀਆਂ ਵੀ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸਮੱਗਰੀ ਦੀਆਂ ਕਮੀਆਂ ਵੀ ਹਨ। ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਪਹਿਲਾ ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਉਹ ਉਸੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। ਮੰਦਭਾਗਾ ਦਿਨ 'ਤੇ, ਉਹ ਸਵੇਰੇ 7:00 ਵਜੇ ਘਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਵੇਰੇ 10:00 ਵਜੇ ਘਰ ਵਾਪਸ ਆਇਆ ਸੀ. ਜਦੋਂ ਉਹ ਸਵੇਰੇ 10:00 ਵਜੇ ਘਰ ਵਾਪਸ ਆਇਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਧੀ ਐਕਸ ਨੂੰ ਜ਼ਹਿਰ ਪੀਣ ਕਾਰਨ ਨਰਸਿੰਗ ਹੋਮ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਹੋਰ ਇਲਾਜ ਲਈ ਮਿਸ਼ਨ ਹਸਪਤਾਲ, ਮੈਸੂਰ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਪੀਡਬਲਯੂ-2 ਮੀਨਾ, ਜੋ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਭੈਣ ਹੈ ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਦੀ ਧੀ ਵੀ ਹੈ, ਨੇ ਇਹ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਹ ਘਰ ਉਸ ਦੀ ਮਾਂ ਦਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮੌਤ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਸੀ।

ਘਟਨਾ ਬਾਰੇ. ਪਿਤਾ, ਪੀਡਬਲਯੂ-1, ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਔਰਤ ਨਾਲ ਅਲੱਗ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣੇ ਦੋ ਬੱਚਿਆਂ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਮ੍ਰਿਤਕ ਭੈਣ ਨਾਲ ਪਦੁਵਰਾਹੱਲੀ (ਵਿਨਾਇਕਾਨਗਰ) ਵਿਖੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠੇ ਰਹਿ ਰਹੀ ਸੀ।

ਉਹ ਆਪਣੀ ਕਰਾਸ-ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਪਿਤਾ ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਔਰਤ ਨਾਲ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਦਿਲਚਸਪ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕਰਾਸ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਮਿਸ਼ਨ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ 06.07.2000 ਨੂੰ ਸ਼ਾਮ 05:00 ਵਜੇ ਯਾਨੀ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਦੇ ਦੂਜੇ ਦਿਨ ਦੇਖਿਆ ਸੀ।

24. ਜੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-2 ਦੇ ਸੰਸਕਰਣ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਪੀਡਬਲਯੂ-1, ਪਹਿਲੇ ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਉਸ ਦਾ ਇਹ ਬਿਆਨ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਮ੍ਰਿਤਕ ਧੀ ਐਕਸ ਦੇ ਨਾਲ ਉਸੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ, ਉਸ ਦੀ ਆਪਣੀ ਧੀ ਪੀਡਬਲਯੂ-2 ਨੇ ਝੂਠ ਬੋਲਿਆ, ਜਿਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਉਹ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਦੋ ਬੱਚੇ ਸਨ, ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਪਤੀ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣੀ ਮ੍ਰਿਤਕ ਭੈਣ ਐਕਸ ਦੇ ਨਾਲ ਉਸ ਦੀ ਮਾਂ ਦੇ ਘਰ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ। ਉਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਸ ਨੇ 06.07.2000 ਨੂੰ ਸ਼ਾਮ 05:00 ਵਜੇ ਮਿਸ਼ਨ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ। ਇਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਅਜੀਬ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਪਿਤਾ ਦਾ ਆਮ ਵਿਵਹਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਧੀ ਨੇ ਜ਼ਹਿਰ ਖਾ ਲਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਜੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-2 ਜੋ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਆਪਣੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਕੁਝ ਘੰਟੇ ਪਹਿਲਾਂ, ਘਟਨਾ ਦੇ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਹੀ ਆਪਣੀ ਧੀ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਹਸਪਤਾਲ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮੌਤ 06.07.2000 ਨੂੰ ਸ਼ਾਮ 07:30 ਵਜੇ ਹੋਈ।

25. ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-2 ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਪੰਦਰਾਂ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਸ਼ੱਦਦ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨੇ ਵੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਪੁਲਿਸ ਕੋਲ ਕੋਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ।

26. ਮ੍ਰਿਤਕ ਐਕਸ ਦੀ ਇਕ ਹੋਰ ਭੈਣ ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਦੀ ਧੀ ਪੀਡਬਲਯੂ-4 ਸ਼ਾਂਤਾ ਦੇ ਸਬੂਤ ਅਨੁਸਾਰ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 11:00 ਵਜੇ ਤੋਂ ਸਵੇਰੇ 11:15 ਵਜੇ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ 05.07.2000 ਨੂੰ ਟੈਲੀਫੋਨ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨਾਲ ਕੀ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਸਕੂਲ ਤੋਂ ਘਰ ਵਾਪਸ ਆ ਰਹੀ ਸੀ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਸ ਨੇ ਜ਼ਹਿਰ ਖਾ ਕੇ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਲੈ ਲਈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੀਡਬਲਯੂ-4 ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਪਤੀ ਪੀਡਬਲਯੂ-3 ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਘਰ ਪਹੁੰਚੇ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਘਰ ਪਹੁੰਚੇ ਤਾਂ ਉਹ ਫੋਨ ਰਿਸੀਵਰ ਨਾਲ ਲਟਕਦੀ ਹੋਈ ਫਰਸ਼ 'ਤੇ ਪਈ ਸੀ। ਉਹ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਪਤੀ ਗੁਆਂਢੀਆਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਨਰਸਿੰਗ ਹੋਮ ਅਤੇ ਉੱਥੋਂ ਮਿਸ਼ਨ ਹਸਪਤਾਲ ਲੈ ਗਏ।

27. ਜੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-4 ਦੇ ਸੰਸਕਰਣ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਐਕਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਟੈਲੀਫੋਨ 'ਤੇ ਲਗਭਗ 11:00 ਵਜੇ ਤੋਂ 11:15 ਵਜੇ 05.07.2000 ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਪਤੀ ਘਰ ਪਹੁੰਚੇ ਜਿੱਥੋਂ ਗੁਆਂਢੀਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਨਰਸਿੰਗ ਹੋਮ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉੱਥੋਂ ਮਿਸ਼ਨ ਹਸਪਤਾਲ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ, ਪੀਡਬਲਯੂ-4 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਐਕਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ 11:00 ਵਜੇ ਤੋਂ 11:15 ਵਜੇ ਤੱਕ ਨਰਸਿੰਗ ਹੋਮ ਵਿਚ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ. ਇਹ ਦੁਬਾਰਾ ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਹ 05.07.2000 ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 10:00 ਵਜੇ ਘਰ ਵਾਪਸ ਆਇਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਧੀ ਐਕਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨਰਸਿੰਗ ਹੋਮ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

28. ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਪੀਡਬਲਯੂ-1, ਪੀਡਬਲਯੂ-2, ਪੀਡਬਲਯੂ-4 ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-12 (ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਵੱਡਾ ਭਰਾ) ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਵਿਆਹ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦੇ ਕੇ ਕਿਉਂ ਤੰਗ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਨਤੀਜੇ ਭੁਗਤਣ ਦੀ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਘਟਨਾ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪੰਦਰਾਂ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਸੀ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨੇ ਵੀ ਪੁਲਿਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਉਣ ਨੂੰ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ। ਇਸ ਨਾਲ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਬਿਆਨ ਬਾਰੇ ਗੰਭੀਰ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

29. ਹਾਲਾਂਕਿ ਪਹਿਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਰਜ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ, ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਅਣਜਾਣ ਦੇਰੀ ਯਕੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ (ਪੀਡਬਲਯੂ-1) ਹੈ ਜੋ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਧੀ ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਚੌਵੀ ਘੰਟੇ ਬਾਅਦ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਦੇ ਵੇਖਣ ਲਈ ਹਸਪਤਾਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਵੀ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਕੁਝ ਘੰਟੇ ਪਹਿਲਾਂ। ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਕਹਿਣ ਲਈ, ਪਿਤਾ ਲਈ ਅਜਿਹਾ ਵਿਵਹਾਰ ਅਸਧਾਰਨ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਉਹ ਸੱਚ ਨਹੀਂ ਬੋਲ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਘਰ ਉਸੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਮੰਦਭਾਗੇ ਦਿਨ ਸਵੇਰੇ 10:00 ਵਜੇ ਘਰ ਵਾਪਸ ਆਇਆ, ਤਾਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਗੁਆਂਢੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਨਰਸਿੰਗ ਹੋਮ. ਪੀਡਬਲਯੂ-2 ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-4 ਦੇ ਸਬੂਤ ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਉਸ ਦੀ ਧੀ ਦੀ 06.07.2000 ਨੂੰ ਸ਼ਾਮ 07:30 ਵਜੇ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਲਈ ਲੈ ਗਈ। ਫਿਰ ਵੀ ਉਸ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਅਗਲੀ ਸਵੇਰ ਤੱਕ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕੀਤਾ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਲਿਖਣ ਵਾਲੇ ਪੱਤਰਕਾਰ ਜੈਰਾਮ ਤੋਂ ਵੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਦੇਰੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜੈਰਾਮ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮੌਤ ਤੱਕ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਪਹਿਲੇ ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਆਚਰਣ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਉਲਟ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਉਣੇ ਪੈਣਗੇ। ਪਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਭਰੋਸੇ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ।

30. ਇੱਕ ਹੋਰ ਪਹਿਲੂ ਹੈ। ਪਹਿਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵਿੱਚ, ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਗੁਆਂਢੀ ਕੁਮਾਰੀ ਹੇਮਾ, ਮਹੇਸ਼, ਸਰੋਜਮਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਪੁਲਿਸ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੰਜੁੰਡਾ ਸਵਾਮੀ ਦੀ ਪਤਨੀ ਹੀਰੇਮਾਨੀ ਨੇ ਖਿੜਕੀ ਵਿੱਚੋਂ ਦੇਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਮ੍ਰਿਤਕ ਧੀ ਐਕਸ ਬੇਹੋਸ਼ੀ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪਈ ਸੀ ਅਤੇ ਫੋਨ ਲਗਾਤਾਰ ਵੱਜ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੁਆਂਢੀਆਂ ਨੇ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੀਡਬਲਯੂ-3 ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-4 ਆਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮ੍ਰਿਤਕ ਧੀ ਐਕਸ ਨੂੰ ਨਰਸਿੰਗ ਹੋਮ ਲੈ ਗਏ। ਸਰੋਜਮਾ ਅਤੇ ਮਹੇਸ਼ ਨੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-8 ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-9 ਵਜੋਂ ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਪਰ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਵਿਰੋਧੀ ਗਵਾਹ ਐਲਾਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਿਰਫ ਦੋ ਗੁਆਂਢੀਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਰੋਧੀ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਗੁਆਂਢੀ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਭੁੱਲ ਲਈ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਫਿਰ, ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਗੁਆਂਢੀ ਹੀ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਖਿੜਕੀ ਵਿੱਚੋਂ ਫਰਸ਼ ਉੱਤੇ ਪਏ ਦਰਦ ਵਿੱਚ ਵੇਖਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਲਗਾਤਾਰ ਫੋਨ ਵੱਜ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਰਿਸੀਵਰ ਲਟਕ ਰਿਹਾ ਸੀ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੀਡਬਲਯੂ-4 ਸ਼ਾਂਤਾ ਦੇ ਸਬੂਤ ਤੋਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ) ਤਾਂ ਫੋਨ ਲਗਾਤਾਰ ਕਿਵੇਂ ਵੱਜਦਾ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਅਜਿਹੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸਾਂ ਅਤੇ ਗਲਤੀਆਂ ਤੋਂ ਉਲਟ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ

31. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 309 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧ ਹੈ। ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਕੋਈ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਾਲ ਤੱਕ ਦੀ ਸਧਾਰਨ ਕੈਦ ਜਾਂ ਜੁਰਮਾਨਾ ਜਾਂ ਦੋਵਾਂ ਨਾਲ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਪਰ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਕਰ ਲਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਭਾਵ ਅਪਰਾਧ ਪੂਰਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋਵੇਗਾ; ਉਸ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਜੋ ਵੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਲਈ ਉਕਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 306 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 306 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈਃ

306. ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਲਈ ਉਕਸਾਉਣਾ-ਜੇ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਲਈ ਉਕਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜੋ ਦਸ ਸਾਲ ਤੱਕ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨਾ ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

31.1 ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 306 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜੇ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਕੋਈ ਵੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਲਈ ਉਕਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਰਣਨ ਦੀ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਜਿਸ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦਸ ਸਾਲ ਤੱਕ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨਾ ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

32. ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 306 ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸ਼ਬਦ 'ਐਬੇਟਸ' ਹੈ। ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 107 ਵਿੱਚ 'ਅਭਿਆਨ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 107 ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈਃ

107. ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਨਾ-ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਹ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਉਕਸਾਉਂਦਾ ਹੈ; ਜਾਂ

ਦੂਜਾ-ਉਸ ਕੰਮ ਨੂੰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜਾਂ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜੇ ਕੋਈ ਕੰਮ ਜਾਂ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਭੁੱਲ ਉਸ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਸ ਕੰਮ ਨੂੰ ਕਰਨ ਲਈ; ਜਾਂ

ਤੀਜਾ-ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ, ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਜਾਂ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਭੁੱਲ ਦੁਆਰਾ, ਉਸ ਕੰਮ ਨੂੰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ 1-ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਗਲਤ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਪਦਾਰਥਕ ਤੱਥ ਨੂੰ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਲੁਕਾ ਕੇ, ਜਿਸ ਦਾ ਉਹ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ, ਸਵੈ-ਇੱਛਾ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਕਰਨ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਕੰਮ ਨੂੰ ਕਰਨ ਲਈ ਉਕਸਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ 2-ਜੋ ਕੋਈ ਵੀ, ਕਿਸੇ ਐਕਟ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਉਸ ਸਮੇਂ, ਉਸ ਐਕਟ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਅਸਾਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਹੂਲਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਐਕਟ ਨੂੰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

32.1 ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 107 ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਤੋਂ ਇਹ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਕਰਨ ਲਈ ਉਕਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੇ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਸ ਕੰਮ ਨੂੰ ਕਰਨ ਲਈ ਉਕਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਜੇ ਉਹ ਇੱਕ ਜਾਂ ਵਧੇਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਉਸ ਕੰਮ ਨੂੰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਜੇ ਉਹ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਜਾਂ ਉਸ ਕੰਮ ਨੂੰ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ 1 ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਕਿਸੇ ਭੌਤਿਕ ਤੱਥ ਨੂੰ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਲੁਕਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਹ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ ਜਾਂ ਕੋਈ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਕੰਮ ਨੂੰ ਕਰਨ ਲਈ ਉਕਸਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ-2 ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਕੋਈ ਵੀ ਕਿਸੇ ਐਕਟ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਐਕਟ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਉਸ ਸਮੇਂ, ਉਸ ਐਕਟ ਨੂੰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ

33. ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਨੂੰ ਕਤਲ ਤੋਂ ਵੱਖ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਐਮ. ਮੋਹਨ ਬਨਾਮ ਰਾਜ 1 ਵਿੱਚ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਗਿਆ ਅਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ:

37. ਸ਼ਬਦ "ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ" ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਵਿੱਚ ਕਿਤੇ ਵੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵਿਆਖਿਆ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। "ਸੁਈ" ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ "ਸਵੈ" ਅਤੇ "ਸਾਈਡ" ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ "ਮਾਰਨਾ", ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਵੈ-ਹੱਤਿਆ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਹੈ। ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸਾਧਨਾਂ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ।

34. ਰਮੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਰਾਜ [2] ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 'ਭੜਕਾਹਟ' ਜਾਂ 'ਭੜਕਾਹਟ' ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅਰਥ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ:

20. ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ "ਇੱਕ ਕੰਮ" ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਨਾ, ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਨਾ, ਉਕਸਾਉਣਾ, ਉਕਸਾਉਣਾ ਜਾਂ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ। ਭੜਕਾਹਟ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਜੋ ਭੜਕਾਹਟ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ' ਤੇ ਨਤੀਜੇ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ ਨਤੀਜੇ ਨੂੰ ਭੜਕਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲਾ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕੰਮਾਂ ਜਾਂ ਭੁੱਲ ਜਾਂ ਨਿਰੰਤਰ ਆਚਰਣ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਪੈਦਾ ਕੀਤੇ ਸਨ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਕੋਲ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਕਲਪ ਨਹੀਂ ਬਚਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਭੜਕਾਹਟ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੀ ਇੱਛਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਗੁੱਸੇ ਜਾਂ ਭਾਵਨਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬੋਲੇ ਗਏ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

34.1 ਨੰਬਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ 'ਉਕਸਾਉਣ' ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ 'ਕੋਈ ਕੰਮ' ਕਰਨ ਲਈ ਉਕਸਾਉਣਾ, ਉਕਸਾਉਣਾ, ਉਕਸਾਉਣਾ ਜਾਂ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ। 'ਪ੍ਰੇਰਣਾ' ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਇਹ ਕਿ ਸ਼ਬਦ ਜਾਂ ਕਾਰਜ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ' ਤੇ ਸੁਝਾਅ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।

1 [2011] 3 ਐਸ ਸੀ ਆਰ 437 : (2011) 3 ਐਸ ਸੀ ਸੀ 626

2 [2011] ਪੂਰਕ 4 ਐਸ ਸੀ ਆਰ 247 : (2001) 9 ਐਸ ਸੀ ਸੀ 618

ਨਤੀਜਾ. ਪਰ, ਨਤੀਜੇ ਨੂੰ ਭੜਕਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਦੋਸ਼ੀ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਜਾਂ ਭੁੱਲ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਨਿਰੰਤਰ ਆਚਰਣ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਕੋਲ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਕਲਪ ਨਹੀਂ ਬਚਦਾ, ਤਾਂ ਉਕਸਾਉਣ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੀ ਇੱਛਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਗੁੱਸੇ ਜਾਂ ਭਾਵਨਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬੋਲੇ ਗਏ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

35. ਦੁਬਾਰਾ ਚਿਤਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਚੋਪੜਾ ਬਨਾਮ ਸਟੇਟ [3] ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅੱਗੇ ਵਿਸਤਾਰ ਨਾਲ ਦੱਸਿਆ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 'ਉਕਸਾਉਣ' ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਨ ਲਈ, ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਉਕਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ 'ਗੁੰਡਾ' ਜਾਂ 'ਅੱਗੇ ਵਧਣ' ਦੁਆਰਾ ਦੂਜੇ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਉਕਸਾਉਣਾ, ਉਕਸਾਉਣਾ, ਉਕਸਾਉਣਾ ਜਾਂ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆਃ

17. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, "ਉਕਸਾਉਣ" ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਨ ਲਈ, ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਉਕਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਕੰਮ ਨੂੰ "ਅੱਗੇ ਵਧਾ ਕੇ" ਜਾਂ "ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ" ਦੁਆਰਾ ਉਕਸਾਉਣਾ, ਉਕਸਾਉਣਾ, ਉਕਸਾਉਣਾ ਜਾਂ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

ਸ਼ਬਦਕੋਸ਼ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ "ਗੁੱਡ" "ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਚੀਜ਼ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਉਤੇਜਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ; ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਪ੍ਰਤੀਕ੍ਰਿਆ ਲਈ ਉਕਸਾਉਂਦੀ ਹੈ" (ਦੇਖੋ ਕੰਸਾਈਜ਼ ਆਕਸਫੋਰਡ ਇੰਗਲਿਸ਼ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ) "ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਜਾਂ ਤੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਪ੍ਰਤੀਕ੍ਰਿਆ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ" (ਦੇਖੋ ਆਕਸਫੋਰਡ ਐਡਵਾਂਸਡ ਲਰਨਰ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ, 7 ਵੀਂ ਐਡੀਸ਼ਨ)।)

18. ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, "ਪ੍ਰੇਰਣਾ" ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕੁਝ ਕਰਨ ਲਈ ਮਨਾਉਣ ਲਈ ਸਲਾਹ ਦੇਣਾ ਜਾਂ ਸਖਤ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਅਤੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਨਾ, ਖ਼ਾਸਕਰ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਧੱਕਾ ਦੇ ਕੇ ਜਾਂ ਮਜਬੂਰ ਕਰਕੇ। ਇਸ ਲਈ, ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਉਕਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਕਰਨ ਲਈ ਉਕਸਾਉਣ, ਉਕਸਾਉਣ ਜਾਂ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਉਸ ਨੂੰ "ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣਾ" ਜਾਂ "ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣਾ" ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

35.1 ਨੰਬਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਲਈ ਉਕਸਾਇਆ ਸੀ, ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨਃ

(i) ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਸ਼ਬਦਾਂ, ਕੰਮਾਂ ਜਾਂ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਭੁੱਲ ਜਾਂ ਆਚਰਣ ਦੁਆਰਾ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਜਾਂ ਨਾਰਾਜ਼ ਕਰਨਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਚੁੱਪੀ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕੰਮਾਂ, ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਕ੍ਰਿਆ ਜਾਂ ਧੱਕਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂ ਮਜਬੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ।

3 [2009] 13 ਐਸ ਸੀ ਆਰ 230 : (2009) 16 ਐਸ ਸੀ ਸੀ 605

ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਹੋਰ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਭੁੱਲ ਜਾਂ ਆਚਰਣ; ਅਤੇ (ii) ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਉਕਸਾਉਣ, ਉਕਸਾਉਣ ਜਾਂ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਸੀ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਦਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਹਿਭਾਗੀ ਹੈ।

36. ਅਮਲੇਂਦੁ ਪਾਲ ਉਰਫ ਝੰਟੂ ਬਨਾਮ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ [4] ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਨਿਰੰਤਰ ਵਿਚਾਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 306 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੀ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ ਦਾ ਵੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਪੀੜ੍ਹਤਾ ਨਾਲ ਹੋਈ ਬੇਰਹਿਮੀ ਅਤੇ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਨੇ ਪੀੜ੍ਹਤ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਕਲਪ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਗੱਲ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਲਈ ਉਕਸਾਉਣ ਦੇ ਕਥਿਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਲਈ ਉਕਸਾਉਣ ਦੇ ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਕੰਮਾਂ ਦਾ ਸਬੂਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਦੋਸ਼ੀ ਵੱਲੋਂ ਘਟਨਾ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਕੋਈ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸਿਰਫ ਤੰਗ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ 'ਤੇ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਾਂ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 306 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਜ਼ਾ ਟਿਕਾਊ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆਃ

13. ਕਿਸੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 306 ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਕਤ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਵਿੱਚ, ਜਿਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਲਈ ਉਕਸਾਉਣ ਵਾਲਾ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੇ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਉਕਸਾਉਣ ਜਾਂ ਕੁਝ ਖਾਸ ਕੰਮ ਕਰਕੇ ਸਰਗਰਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 306 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਕਤ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਉਕਸਾਉਣ ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਸਾਬਤ ਅਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

37. ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਉਦੇ ਸਿੰਘ (ਪੂਰਕ) ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

38. ਰਾਜੇਸ਼ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ 5 ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 306 ਅਤੇ 107 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆਃ

4 [2009] 15 ਐਸ ਸੀ ਆਰ 836 : (2010) 1 ਐਸ ਸੀ ਸੀ 707

5 (2020) 15 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 359

9. ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 306 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਘਟਨਾ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਕੋਈ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਤੰਗ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਦੋਸ਼ 'ਤੇ ਸਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਕਿਸੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 306 ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਲਈ, ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਕਤ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਵਿੱਚ, ਜਿਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਲਈ ਉਕਸਾਉਣ ਵਾਲਾ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੇ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਉਕਸਾਉਣ ਜਾਂ ਕੁਝ ਖਾਸ ਕੰਮ ਕਰਕੇ ਸਰਗਰਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 306 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਕਤ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਉਕਸਾਉਣ ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਸਾਬਤ ਅਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

39. ਐੱਮ. ਮੋਹਨ (ਉਪਰੋਕਤ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵੱਲ ਮੁੜਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਕਸਾਉਣ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਕਸਾਉਣ ਜਾਂ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗੀ। ਦੋਸ਼ੀ ਵੱਲੋਂ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਲਈ ਉਕਸਾਉਣ ਜਾਂ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਕਾਰਜ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਇੱਛਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਤੈਅ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 306 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਪੁਰਸ਼ ਕਾਰਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇੱਕ ਸਰਗਰਮ ਕਾਰਜ ਜਾਂ ਸਿੱਧੇ ਕਾਰਜ ਦੀ ਵੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਕਲਪ ਨਾ ਵੇਖਦਿਆਂ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਕਰ ਲਈ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਇਸ ਕਾਰਜ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਧੱਕਣਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਕਰ ਲਈ।

40. ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਓਰੀਲਾਲ ਜੈਸਵਾਲ 6 ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਾਵਧਾਨੀ ਵਰਤਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਹਰੇਕ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਵਧਾਨ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਕੀ ਪੀੜਤ ਨਾਲ ਹੋਈ ਬੇਰਹਿਮੀ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਜੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਪਤਾ ਲੱਗ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਪੀੜਤ ਆਮ ਧੱਕੇਸ਼ਾਹੀ, ਵਿਵਾਦ ਅਤੇ ਘਰੇਲੂ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਸੀ ਜੋ ਪੀੜਤ ਸਮਾਜ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧੱਕੇਸ਼ਾਹੀ, ਅਸਹਿਮਤੀ ਅਤੇ ਮਤਭੇਦਾਂ ਤੋਂ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਸਮਾਨ ਹਾਲਾਤ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ

6 [2009] ਪੂਰਕ 2 ਐਸ ਸੀ ਆਰ 461 : (1994) 1 ਐਸ ਸੀ ਸੀ 73

ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਕਰਨ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਜ਼ਮੀਰ ਇਸ ਨਤੀਜੇ ਦੇ ਅਧਾਰ' ਤੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਲਈ ਉਕਸਾਉਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਜ਼ਹਿਰ (ਕੀਟਨਾਸ਼ਕ) ਦੇ ਟਰੇਸ ਦੀ ਗੈਰ-ਰਿਕਵਰੀ

41. ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੋਰ ਪਹਿਲੂ ਹੈ। ਜ਼ਹਿਰ ਜਾਂ ਕੀਟਨਾਸ਼ਕ ਜਾਂ ਕੀਟਨਾਸ਼ਕ ਦੇ ਸੇਵਨ ਜਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕਾਰਨ ਮੌਤ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਹੱਤਿਆ ਜਾਂ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਹੋਵੇ, ਅਜਿਹੇ ਜ਼ਹਿਰ ਜਾਂ ਕੀਟਨਾਸ਼ਕ ਜਾਂ ਕੀਟਨਾਸ਼ਕ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਦੀ ਰਿਕਵਰੀ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ।

42. ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਦੋਵੇਂ ਕੂਹਣੀਆਂ ਦੇ ਅਗਲੇ ਹਿੱਸੇ ਉੱਤੇ ਟੀਕੇ ਦੇ ਕਈ ਨਿਸ਼ਾਨ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਸੱਜੇ ਗੁੱਟ ਦੇ ਅਗਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ 5 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਲੰਬਾਈ ਦੀ ਇੱਕ ਸਤਹੀ ਰੇਖਿਕ ਸੱਟ ਲੱਗੀ ਸੀ ਜੋ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਠੀਕ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਪੇਟ, ਛੋਟੀ ਆਂਦਰ ਅਤੇ ਸਮੱਗਰੀ, ਜਿਗਰ, ਗੁਰਦੇ ਅਤੇ ਖੂਨ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ 07.07.2000 ਨੂੰ ਐਫਐਸਐਲ, ਬੰਗਲੌਰ ਨੂੰ ਰਸਾਇਣਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ। ਰਸਾਇਣਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਰਿਪੋਰਟ ਮਿਤੀ 10.10.2000 ਹੈ. 10.10.2000 ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਟੀਐਲਸੀ ਵਿਧੀ ਲਈ ਰੰਗ ਟੈਸਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਪੇਟ, ਛੋਟੀ ਅੰਤੜੀ, ਜਿਗਰ, ਗੁਰਦੇ ਅਤੇ ਖੂਨ ਵਿੱਚ ਔਰਗਨੋਫੋਸਫੇਟ ਕੀਟਨਾਸ਼ਕ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ. ਇਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਡਾਕਟਰ, ਜੋ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਪ੍ਰੀਖਿਆ i.e. ਪੀਡਬਲਯੂ-13 ਨੇ ਅੰਤਿਮ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮੌਤ ਔਰਗਨੋਫੋਸਫੇਟ ਮਿਸ਼ਰਣ ਵਾਲੇ ਪਦਾਰਥ ਦੀ ਖਪਤ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸਾਹ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਕਾਰਨ ਹੋਈ ਸੀ।

43. ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਸਾਇਣਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਰਿਪੋਰਟ ਮਿਤੀ 10.10.2000 ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਪੀਡਬਲਯੂ-13 ਦੀ ਅੰਤਮ ਰਾਏ ਮਿਤੀ 09.01.2001 ਹੈ, ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਦੇਰੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਬੇਸ਼ਕ, ਪੀਡਬਲਯੂ-13 ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ 09.01.2001 ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਮਿਲੀ ਸੀ ਜਿਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅੰਤਮ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਰਸਾਇਣਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਰਿਪੋਰਟ ਪੀਡਬਲਯੂ-13 ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਵਿੱਚ ਇੰਨੀ ਦੇਰੀ ਕਿਉਂ ਕੀਤੀ ਗਈ।

44. ਜੋ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਪੀਡਬਲਯੂ-13 ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਸਰੀਰ ਉੱਤੇ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਠੀਕ ਹੋਏ ਗੁੱਟ ਦੇ ਜ਼ਖ਼ਮ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਦੋਵੇਂ ਕੂਹਣੀਆਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਈ ਟੀਕੇ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹ ਸਿਰਫ 09.01.2000 ਨੂੰ ਹੀ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਸਾਇਣਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਰਿਪੋਰਟ ਮਿਤੀ 10.10.2000 ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਸਰਾ ਵਿੱਚ ਔਰਗਨੋਫੋਸਫੇਟ ਮਿਸ਼ਰਣ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਆਪਣੀ ਕਰਾਸ-ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ, ਉਸਨੇ ਸਮਝਾਇਆ ਕਿ ਔਰਗਨੋਫੋਸਫੇਟ ਮਿਸ਼ਰਣ ਇੱਕ ਕੀਟਨਾਸ਼ਕ ਹੈ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਖੂਨ ਦੇ ਵਿਸਰਾ ਵਿੱਚ ਜ਼ਹਿਰ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਸੀ

ਐੱਫ. ਐੱਸ. ਐੱਲ. ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਲਾਜ ਦੌਰਾਨ ਔਰਗਨੋਫੋਸਫੇਟ ਮਿਸ਼ਰਣ ਦੀ ਗੰਧ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮਰੀਜ਼ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਚੇਤੰਨ ਰਹੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਜ਼ਹਿਰ ਦਿਮਾਗ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਦਾ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਇਲਾਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

45. ਜੈਸਿੰਘ ਪੀ ਮੋਦੀ ਦੀ ਮੈਡੀਕਲ ਨਿਆਂ ਸ਼ਾਸਤਰ ਅਤੇ ਜ਼ਹਿਰੀਲੇ ਵਿਗਿਆਨ ਦੀ ਇੱਕ ਪਾਠ ਪੁਸਤਕ ਨੂੰ ਮੈਡੀਕਲ ਨਿਆਂ ਸ਼ਾਸਤਰ ਅਤੇ ਜ਼ਹਿਰੀਲੇ ਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਹਿਲੂਆਂ ਉੱਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ 27ਵੇਂ ਸੰਸਕਰਣ ਵਿੱਚ, ਆਰਗਨੋਫੋਸਫੇਟ ਮਿਸ਼ਰਣਾਂ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਜ਼ਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਅਧਿਆਇ 3 ਵਿੱਚ ਅਕਾਰਬਨਿਕ ਚਿੜਚਿੜੇ ਜ਼ਹਿਰ (।) ਸਿਰਲੇਖ ਹੇਠ ਨਜਿੱਠਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਰਗਨੋਫੋਸਫੇਟ ਮਿਸ਼ਰਣ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਿੱਚ ਨਰਮ ਸਰੀਰ ਦੇ ਕੀੜੇ-ਮਕੌੜਿਆਂ ਲਈ ਕੀਟਨਾਸ਼ਕਾਂ ਵਜੋਂ ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ ਤੇ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਸਾਨ ਉਪਲਬਧਤਾ ਅਤੇ ਤੁਰੰਤ ਕਾਰਵਾਈ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਅਤੇ ਕਤਲ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੈ। ਵਰਥ ਹੈਲਥ ਆਰਗੇਨਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਨੇ ਆਰਗਨੋਫੋਸਫੇਟ ਮਿਸ਼ਰਣਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਘਾਤਕਤਾ ਦੇ ਅਧਾਰ ਉੱਤੇ ਘੱਟ ਜ਼ਹਿਰੀਲੇ, ਦਰਮਿਆਨੇ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਜ਼ਹਿਰੀਲੇ ਮਿਸ਼ਰਣਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਆਰਗਨੋਫੋਸਫੇਟ ਮਿਸ਼ਰਣਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈਕਸੇਥਾਈਲ ਟੈਟ੍ਰਾਫੋਸਫੇਟ (ਐੱਚਈਟੀਪੀ) ਟੈਟਰੈਥਾਈਲ ਪਾਈਰੋਫੋਸਫੇਟ (ਟੀਈਪੀਪੀ)-ਟੈਟਰੌਨ ਅਤੇ ਫੋਸਵੇਕਸ ਆਦਿ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਔਰਗਨੋਫੋਸਫੇਟ ਮਿਸ਼ਰਣ ਚਮੜੀ, ਸਾਹ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਅਤੇ ਜੀ. ਆਈ. ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਤੋਂ ਲੀਨ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਦੇ ਰਸਤੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਾਹ ਲੈਣ ਜਾਂ ਜੀ. ਆਈ. ਦੇ ਲੱਛਣ ਵਧੇਰੇ ਚਿੰਨ੍ਹਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਔਰਗਨੋਫੋਸਫੇਟ ਦੀ ਜ਼ਹਿਰੀਲੇਪਣ ਕਾਰਨ ਮਾਇਓਸਿਸ, ਪਿਸ਼ਾਬ, ਦਸਤ ਆਦਿ ਵਰਗੇ ਲੱਛਣ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਸਿਰ ਦਰਦ, ਮਤਲੀ, ਚੱਕਰ ਆਉਣੇ, ਨਜ਼ਰ ਦਾ ਧੁੰਦਲਾਪਣ, ਅੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਮਾਸਪੇਸ਼ੀਆਂ ਦਾ ਖਿਚਾਅ, ਕੰਬਣ ਵਾਲੀ ਜੀਭ, ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਝੱਗ ਆਦਿ। ਮੌਜੂਦ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਉਲਟੀਆਂ, ਪਸੀਨਾ, ਪ੍ਰਲਾਪ, ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਅਤੇ ਸਾਹ ਦੀਆਂ ਮਾਸਪੇਸ਼ੀਆਂ ਦਾ ਅਧਰੰਗ, ਆਰਫਲੈਕਸੀਆ, ਅਸੰਤੁਲਨ, ਬ੍ਰੈਨਕੋਸਪੈਜ਼ਮ, ਸਾਇਨੋਸਿਸ, ਪਲਮਨਰੀ ਐਡੀਮਾ, ਖਿਚਾਅ ਆਦਿ। ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕੋਮਾ ਅਤੇ ਮੌਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਟੈਟਰਾਇਥਾਈਲ ਪਾਈਰੋਫੋਸਫੇਟ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜ਼ਹਿਰੀਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਐੱਚਈਟੀਪੀ ਸਭ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੈ। ਇੱਕ ਸਿੰਗਲ ਖੁਰਾਕ ਜੋ ਲੱਛਣ ਪੈਦਾ ਕਰੇਗੀ ਉਹ ਹੈ 5 ਮਿਲੀਗ੍ਰਾਮ ਇੰਟਰਾਮਸਕੂਲਰ ਜਾਂ 25 ਮਿਲੀਗ੍ਰਾਮ ਜ਼ੁਬਾਨੀ. 44-50 ਮਿਲੀਗ੍ਰਾਮ ਟੀਈਪੀਪੀ ਇੰਟਰਾਮਸਕੂਲਰ ਜਾਂ 25-100 ਮਿਲੀਗ੍ਰਾਮ ਜ਼ਬਾਨੀ ਇੱਕ ਘਾਤਕ ਖੁਰਾਕ ਹੋਵੇਗੀ. ਘਾਤਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਲੱਛਣ 30 ਮਿੰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ 30 ਮਿੰਟਾਂ ਤੋਂ 3 ਘੰਟਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

46. ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਪਹਿਲੇ ਨਰਸਿੰਗ ਹੋਮ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਮਿਸ਼ਨ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਇਲਾਜ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਵੀ ਨਹੀਂ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੋ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਉਹ ਔਰਗਨੋਫੋਸਫੇਟ ਮਿਸ਼ਰਣ ਦੇ ਦਾਖਲੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਚਾਨਣਾ ਪਾ ਸਕਦੇ ਸਨਃ ਕੀ ਟੀਕੇ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਜਾਂ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਸੇਵਨ ਦੁਆਰਾ? ਕੀ ਉਹ ਮਰੀਜ਼ ਤੋਂ ਨਿਕਲ ਰਹੇ ਔਰਗਨੋਫੋਸਫੇਟ ਮਿਸ਼ਰਣ ਦੀ ਗੰਧ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾ ਸਕਦੇ ਹਨ? ਇਸ ਗੰਭੀਰ ਕਮੀ ਨੂੰ ਇਸ ਤੱਥ ਨੇ ਹੋਰ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਕੋਈ ਸਰਿੰਜ ਜਾਂ ਸੂਈ ਬਰਾਮਦ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼. ਉਸ ਕਮਰੇ ਤੋਂ ਕੀਟਨਾਸ਼ਕ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਕੰਟੇਨਰ ਜਾਂ ਬੋਤਲ ਵੀ ਬਰਾਮਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਿੱਥੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਫਰਸ਼ 'ਤੇ ਜਾਂ ਘਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਪਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਕੰਟੇਨਰ ਜਾਂ ਬੋਤਲ ਦੀ ਭਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਜੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ ਦੋਵੇਂ ਕੂਹਣੀਆਂ ਦੇ ਅਗਲੇ ਹਿੱਸੇ ਉੱਤੇ ਕਈ ਟੀਕੇ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਜ਼ਹਿਰ ਦਾ ਟੀਕਾ ਲਗਾਇਆ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਸਰਿੰਜ ਅਤੇ ਸੂਈ ਉਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਤੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਹੁੰਦੀ। ਜੇ ਉਸ ਨੇ ਜ਼ਹਿਰ ਦਾ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਸੇਵਨ ਕੀਤਾ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਜ਼ਹਿਰ ਦੀ ਬੋਤਲ ਜਾਂ ਡੱਬਾ ਵੀ ਅਪਰਾਧ ਵਾਲੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਨੇੜੇ ਮੌਜੂਦ ਹੁੰਦਾ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬਿਲਕੁਲ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਵੀ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ ਕੀਟਨਾਸ਼ਕ ਕਿਵੇਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਸਰਿੰਜ ਜਾਂ ਸੂਈ ਜਾਂ ਕੰਟੇਨਰ ਦੀ ਰਿਕਵਰੀ ਨਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪੁਲਿਸ ਇਹ ਸਰੋਤ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾ ਸਕੀ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੀਟਨਾਸ਼ਕ ਕਿੱਥੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਸਰਿੰਜ ਅਤੇ ਸੂਈ ਜਾਂ ਕੰਟੇਨਰ ਘਟਨਾ ਵਾਲੀ ਥਾਂ' ਤੇ ਹੀ ਮੌਜੂਦ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇ ਸਨ। ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਕੀਟਨਾਸ਼ਕ ਦਾ ਕੋਈ ਨਿਸ਼ਾਨ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ। ਐੱਫ. ਐੱਸ. ਐੱਲ. ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਰਸਾਇਣਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਰਿਪੋਰਟ ਇਸ ਬਾਰੇ ਚੁੱਪ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੀਟਨਾਸ਼ਕ ਦਾ ਕੋਈ ਨਿਸ਼ਾਨ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਚੁੱਪ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਜਾਂਚ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੇ ਮੌਖਿਕ ਸਬੂਤ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੀਡਬਲਯੂ ਨੰ. 1, 2 ਅਤੇ 4 ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਕੰਟੇਨਰ ਜਾਂ ਕੀਟਨਾਸ਼ਕ ਵਾਲੀ ਬੋਤਲ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੋਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਕੀਟਨਾਸ਼ਕ ਦਾ ਸੇਵਨ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜੇਕਰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ ਜ਼ਹਿਰ ਦਾ ਟੀਕਾ ਲਗਾਇਆ ਸੀ ਤਾਂ ਸਰਿੰਜ ਅਤੇ ਸੂਈ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ ਵੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਇੱਕ ਆਮ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਹਿਰ ਨਾਲ ਮੌਤ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਹੱਤਿਆ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਜੋ ਹਾਲਾਤ ਸਬੰਧੀ ਸਬੂਤ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੋਵੇ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੁਆਰਾ ਸੇਵਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਜ਼ਹਿਰ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਦੀ ਰਿਕਵਰੀ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਇਹ ਲੜੀ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਬਣਦਾ ਹੈ; ਬਲਕਿ ਇਹ ਕਤਲ ਜਾਂ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਲੜੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰੇਗਾ।

ਸਿੱਟਾ

47. ਮਨੁੱਖੀ ਮਨ ਇੱਕ ਰਹੱਸ ਹੈ। ਮਨੁੱਖੀ ਮਨ ਦੇ ਰਹੱਸ ਨੂੰ ਸੁਲਝਾਉਣਾ ਲਗਭਗ ਅਸੰਭਵ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਮਰਦ ਜਾਂ ਔਰਤ ਦੇ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਕਰਨ ਜਾਂ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਅਣਗਿਣਤ ਕਾਰਨ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨਃ ਇਹ ਅਕਾਦਮਿਕ ਉੱਤਮਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ, ਕਾਲਜ ਜਾਂ ਹੋਸਟਲ ਵਿੱਚ ਦਮਨਕਾਰੀ ਵਾਤਾਵਰਣ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਹਾਸ਼ੀਏ 'ਤੇ ਪਏ ਵਰਗਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ, ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ, ਵਿੱਤੀ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ,

ਪਿਆਰ ਜਾਂ ਵਿਆਹ ਵਿੱਚ ਨਿਰਾਸ਼ਾ, ਗੰਭੀਰ ਜਾਂ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ, ਉਦਾਸੀ, ਆਦਿ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਲਈ ਉਕਸਾਉਣਾ ਪਵੇ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਲੱਭਦਾ ਹੈ, ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕ ਹਨ।

48. ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਆਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਸਾਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਜਿਸ ਦੇ ਅਧਾਰ' ਤੇ ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਲਈ ਉਕਸਾਉਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾ ਸਕੀਏ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇੱਕ ਜਵਾਨ ਔਰਤ ਦੀ ਮੌਤ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਦੁਖਦਾਈ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਸਾਬਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ; ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 306 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹੋਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੱਤ, ਅਰਥਾਤ ਉਕਸਾਉਣ ਨੂੰ ਵੀ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

49. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਸਾਰੀ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਪੜ੍ਹਨ' ਤੇ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 306 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਲਈ ਉਕਸਾਉਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਸਥਾਪਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ, ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਸਬੂਤ ਅਤੇ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਭੁੱਲ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਸ਼ੱਕ ਲਈ ਕੋਈ ਜਗ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਛੱਡਦੀ। ਇਸ ਲਈ ਸਾਡਾ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਥਿਰ ਹੈ।

50. ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 306 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਮਿਤੀ 06.07.2004 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ 17.09.2010 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

51. ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਜ਼ਮਾਨਤ ਬਾਂਡ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।

52. ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪੀਲ ਦੀ ਆਗਿਆ ਹੈ। ਕੋਈ ਖਰਚਾ ਨਹੀਂ।

ਹੈੱਡਨੋਟ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ: ਅੰਕਿਤ ਗਿਆਨ

ਕੇਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ: ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Advocate Shifa Kler